

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den europæiske bosættelseskonvention med tilhørende protokol, undertegnet i Paris den 13. december 1955.

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 77, fremsættelsen i tidenden sp. 35).

Sagen sattes til forhandling.

Frode Jakobsen: Den idé, som ligger bag den europæiske bosættelseskonvention, er lige så gammel som Europarådet selv. I den første begejstring efter Europarådets oprettelse var der mange, der anså det for et ideal at nå frem til noget i retning af et europæisk statsborgerskab. Jeg siger idealet, for selv de ivrigste indså straks, at dette i hvert tilfælde kun kunne være fremtidsmusik. Jeg er selv ikke i tvivl om, at en overilet nedbrydning af alle skranker snarere vil komme til at give bagslag i form af en irritation mellem folkene end fremme det, som er det vigtigste af det hele, følelsen af fællesskab mellem de europæiske folk. Resultatet er derfor blevet meget, meget mere beskedent.

Hvis man skal sige noget mod den foreliggende konvention, er det snarest, at overenskomsten er så beskeden, at den overhovedet ingenting forandrer; men konventionen må ses som en af de mange, der er afsluttet gennem Europarådet, og som vi naturligvis må være med til. Det er ikke en af de mest betydningsfulde af dem, men til gengæld vel en, som alle uden betænkeligheder kan gå med til. Man skulle ikke synes, at det havde været nødvendigt med så lang en vej for så beskeden en ting. Tanken er fremført i udenrigsministerkomiteen i 1950 af den italienske udenrigsminister Sforza; overenskomsten er undertegnet af alle landene minus Irland i 1955, og hvis vi nu ratificerer i 1960, bliver det som det næstførste land i Europa.

Hvis jeg har kritiske bemærkninger til konventionen, er det, at den indeholder for lidt i forhold til de store ord i præamblet, men jeg forstår godt, at man har ønsket at gå varsomt frem og lade udviklingen vise, hvad de europæiske folk er modne til, så

at man ikke risikerer bagslag for samarbejdets idé, og vi har selv for bare et år siden fundet det nødvendigt at indføre indskrænkninger i retten til at erhverve fast ejendom i Danmark for folk, som ikke er bosat her.

Hvor meget vi end hylder princippet om fri bevægelighed, og hvor meget vi end ønsker fri bevægelighed, når det drejer sig om dansk foretagsomhed i andre lande, så er der en række praktiske hensyn at tage, også nationale hensyn, især for et lille land, der ligger som nabo til et stort land, som oven i købet er overbefolket. Vi vil jo nok europæisk samarbejde, men vi vil ikke viskes ud.

Man kan da spørge, om der slet ingenting sker ved denne konvention, for i så fald kunne vi lige så godt lade være med at ratificere den. Uden at være specialist i bosættelsesproblemet tror jeg, man kan sige, at det positive i konventionen er ikke, at landene ophæver hindringerne for bevægelsesfriheden i Europa, men at de lover hinanden ikke at indføre nye hindringer. Det er altså ikke nogen bevægelse fremad, men et stoppesystem, der hindrer os i en dag at rutsche baglæns.

Selv på det punkt er der reservationer, som må bevirke, at endog de mest betænkelige kan gå med. Jeg vil håbe, at den højtærede udenrigsminister, når vi nu har ratificeret, i Europarådets ministerkomité vil presse på for at få de andre lande til at gøre det samme, for hvis konventionen bare tiltrædes af Danmark og Norge, er den for det første ikke gyldig — der skal 5 lande til — og for det andet går den jo ikke engang så vidt, som Danmark og Norge i forvejen er gået tilsammen.

Jeg har ikke et fuldstændigt overblik over det i øjeblikket, men jeg er klar over, at en række andre europæiske konventioner ligger hen på samme måde. Jeg håber, at udenrigsministeren også vil se på det. Det europæiske samarbejde er dels ude i et dødvande i dag, dels inde i en krise på grund af kløften mellem de seks og de syv. Løsningen på de store problemer kan være svær, men lad os i hvert tilfælde, så hurtigt som det er muligt, tage de mange små skridt, som der ingen betænkelighed kan være ved, og lad os blot ikke bilde os ind, at det er nok.

Det er i den ånd, jeg på socialdemokrati-